

Tajemství vod

Měřítko: 1:40 000
Ekvidistance: 10 m
Stav: 04/2023

9. STB 2023, Nová Ves v Horách
2. etapa, denní pětihodinový rogaining

PLAYMAP
play-map.com

CAR 4 WAY

Radiožurnál
Český rozhlas

Tipsport
Sportuj s námi

Horská služba: +420 1210
Pořadatelé: +420 739 548 142

ZÁCHRANKA
Mobilní aplikace pro život

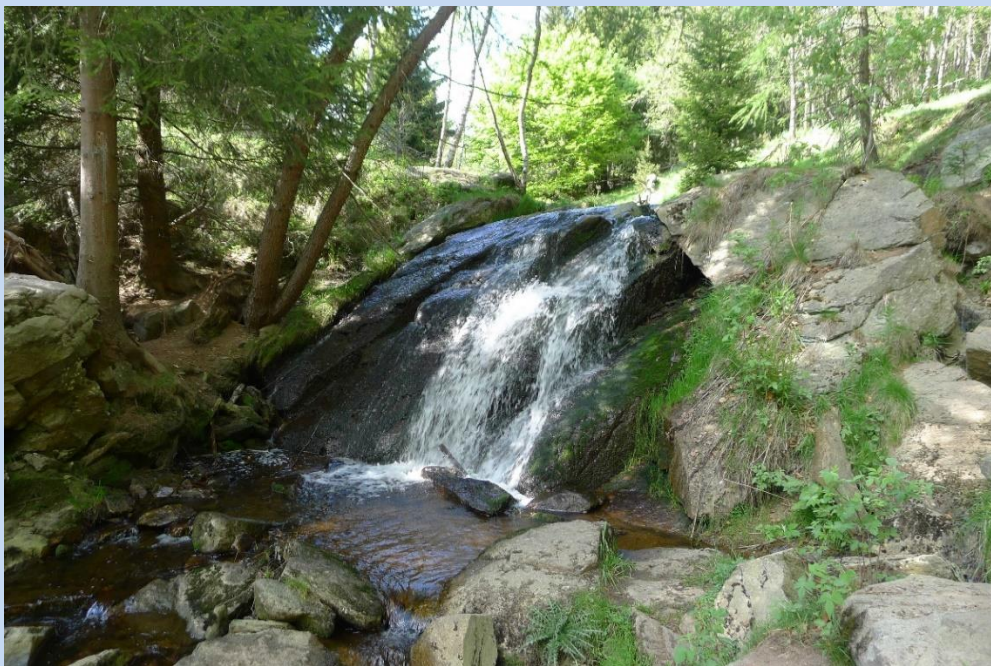
Tajemství vod

Polovina kontrol 2. etapy má co do činění s vodou a celý závodní prostor poskytuje dostatek příležitostí pro čvachtání či brodění. Můžete se těšit na prameniště potoků, nádherné přírodní mokřady i člověkem vybudované kanály a nádrže, kde při troše štěstí vyplašíte čápa černého nebo užovku obojkovou. Díky pořádání různých akcí se mi daří poznávat Krušné hory čím dál lépe, přesto se od nich občas dočkám nečekaného překvapení. Třeba jako v případě dvou níže popsaných objevů, které jsem učinil jen štěstnou náhodou.

Kontrola č. 8 – Helenčiny vodopády

Vodopády leží na Nivském potoku, častěji zvaném Lužec (obě jména pochází z německého Aubach; Au = niva, luh), jehož tok je posilován vodou umělých kanálů rybníků Kachní a V Díře.

Ke čtyřmetrovému skalnímu prahu Helenčiných vodopádů se dostanete po pěšince od lávky na červené turistické značce, která vede ze Svahové na Lesnou. Stará německá kartografická díla vodopády uváděly jako "Aubachfall bei Neuhaus", v českých mapách až do roku 1990 buď jméno neměly, nebo se používal překlad "Vodopád na Lužci u Svahové". Teprve v roce 1998 zmiňuje pojem Helenčiny vodopády J. Lorber ve své odborné knížce o vodních tocích, původ novodobého pojmenování však nešlo nikde dohledat. Naštěstí se mi podařilo vygooglovat facebookovou diskusi místních znalců, ve které několik pramenů potvrdilo, že název vymyslel Karel Bohuslav, člen Horské služby a Sokola, cvičitel lyžování a zakladatel Lyžařské školy Klínovec. Až do své smrti v roce 1988 žil v Jirkově, na blízké Pyšné měl chatu a Helenka byla jeho dcera. Nádherný příklad, že i v dnešní době je možné přejmenovat místo na globu :-).

Níže po proudu se nachází ještě další dva nižší stupně, a menší peřeje zurčí i dál údolím až k Nivskému mlýnu.

Kontrola č. 15 – Ponor ve Velkém Pekle

V roce 2021 mi během stoupaní proti proudu Kundratického potoka přišlo divné, že nemohu najít levostranný přítok, který jsem rok předtím prošel a zamapoval od hořejší cesty s modrou turistickou značkou. Po chvilce pátrání se mi záhadu povedlo objasnit. Potůček se totiž pár desítek metrů ode dna údolí propadá do ponoru. Nejde o jev krasový, voda se ztrácí v díře mezi kořeny stromů a kamením, poté teče kousek pod povrchem a znovu se vynořuje těsně nad korytem Kundratického potoka. Přestože po vytištění na papír je milimetrová mezírka přerušení toku čitelná pouze s použitím lupy, do mapy jsem jí zanést musel.

Jelikož se výše zmíněný přírodní úkaz nachází v údolí zvaném Velké Peklo, okamžitě mne napadlo porovnat teplotu vody na vstupu do ponoru a na výstupu z něj. Jelikož se naměřené hodnoty od sebe lišily jen minimálně, lze z toho vyvodit, že přes peklo tato bystřina nejspíš neprotéká. Možná se jedná o zatím nevyužívaný záložní zdroj, nicméně výzkum prokázal, že v současnosti se čerti myjí jinou vodou, popř. vůbec :-).